

حيات

میانہ دائمی میانہ... زبانہ راہا ہر وہ میانہ قاتلم...!

ادارہ مرکزی :

آنقرہ دہ ، استانبول جادہ سندہ آنقرہ
معارف امینلکی پاشدہ کی دائرہ

استانبول بوروسی :

استانبول دہ ، باب عالی جادہ سندہ ۸۷ نومرودہ
دائرہ مخصوصہ

نفسی ہر ہرہ ۱۰ غرورہ

سنہ لکی ہوسنہ ایلہ ہ لیرا

(اجنبی مملکتلر ایچین ہ دولار)

اہونہ واعلان ایشلری ایچین استانبول ہوروسنہ

مراجعت ایڈیلر

یازی ایشلرلکہ مرجعی آنقرہ مرکزیدر

صافی : ۲۹

آنقرہ ، ۱۶ حزیران ، ۱۹۲۷

۲ نجی جلد

انقلاب تربیہ سی

کچن سنہ «تورک استقلال حربی» نامیلہ
یالکز عسکری تاریخ دکل ملی تربیہ اعتباریلہ دہ
چوق قیمتی بر اثر نشر ایدہن ارکان حرب
بیکباشیلرندن جودت کریم بک، معارف وکالتنک
تشیبی اوزرینہ ابتدا «آنقرہ» دہ ویردیکی قونفہ
رانساری اخیراً دارالفنون قونفرانس سالونندہ دہ
تکرار ابتدی . خلقک چوق بویوک وصیمی
بر علاقہیلہ تعقیب ایتدیکی بو قونفہ رانسارک ،
انقلاب تربیہ سی اعتباریلہ نہ قدر مهم و مؤثر
اولدیغنی سوبلہ مک بیلہ زاندر . چونکہ خطیمک
موجز و واضح افادہ سنی عیناً قوللانہرق دیبہ
بیلیرزک : «دوغرودن دوغرویه ملتک کندی
اثری اولان استقلال مجاہدہ سی، تورکی، عصرلر
دولہ دوران معظم ماضیسندن مستغنی قیلاجق
ویالکز کندیسیلہ فخر و تسلی یہ کفایت ایدہجک
اولان باشلی باشنہ بر منقبہ در . استقلال حربی
بوکونکی نسلی بوکونکی و یارینکی حرکت ایچون
بردستور ، یارینکی نسلہ بوتون عمرنجہ بر کتاب
استقامتدر .

حقیقہ ، انقلابمزک مختلف صفحہلرینی ،
«موندروس» دن «لوزان» و «دینی سلطنت»
شکلندن «عصری جمہوریت» ادارہ سنہ قدر دقتلہ
تعقیب ایدن بر مشاہد ایچون ، بو انقلابک عظمت
وشمولی قارشیسندن تورک ملتک حیات قابلیتہ
وتورک حیایت وقابلیتینی بوتون قوتیلہ تمثیل ایدن
بویوک غازی یہ حیران ومفتون قلامق امکانشدردا

ایستہ جودت کریم بک قونفہ رانساری ،
انقلابمزک وسعت وعظمتی ، یالکز دماغلرہ
دکل روحلرہ دہ خطاب ایتک صورتیلہ ، کنیش
بر خلق کتلہ سنہ آکلاتمقلہ انقلاب تربیہ سنہ
اعظمی خدمت ایتش اولدی . بویوک انقلابلر
یابان ملتلر ایچون ، انقلابدن سوکرا ، «انقلاب
تربیہ سی» نہ اعظمی اہمیت ویریلک ایجاب ایدہر .
ہلہ یزم انقلابمز کی مملکتی «قرون وسطائی»
تقلیلردن قورتاران چوق دہرین وشمولی بر
انقلابدن سوکرا ، بو تربیہ و تلقین مسئلہ سی
بوسبوتون حیاتی بر ماہیت آلیر . روسیادہ
دولاشدیغمن زمان ، اورادہ بو مسئلہ یہ نہ قدر
بویوک اہمیت ویریلدیکنی وروس انقلابجیلر .
ینک بو خصوصہ نہ بویوک مساعی صرف ایتدکلیرنی
کورمشدم : ہر طرفدہ وبالخاصہ بویوک مرکز لردہ
آچیلان مکمل «انقلاب موزملری» ، جدآ
بویوک غیرتارک محصولی ایدی . خلقک مختلف
طبقہلرینہ منسوب انسانلر ، بیکلر جہ مکتب
طلبہ سی بوموزملری کزیورلر ، روس انقلابنک
مختلف صفحہلرینہ دائر خطیلر طرفندن ویریلن
ایضاحاتی دیکلیورلردی . کتابلر ، غرافیکلر ،
خریطہلر ، ہیکلر ، چوق صنعتکارانہ یاپیش
تابولور ، خطیلرک ایضاحاتی سامعلرک کوزی اوکندہ
بر قاتداہا جانلاندر مقصدہ ایدی . چوق دفعہ
«سینہ ما فیلملری» دہ کرک بوموزملردہ کرک
مملکتک اک ہجرا کوشہلرندہ بو «تلقین و تربیہ»
ایشنہ اعظمی موفقیتلہ یاردیم ایدیوردی .

خلقہ انقلاب تربیہ سی ویرمک، یعنی ، انقلابک
مفکورہلرینی ایلک مکتب صیرالرنہ کی جوجوقلر .
دن او قویوب یازمہ بیلیمین اختیار کویلولرہ قدر
تکمیل اجتماعی طبقہلر آراسنہ یایمق ایچون
قومشولرمزک صرف ایتدکلیری بو مساعی یہ

حیران اولماق امکانشدرد . موزملر ، قونفہ
رانسار ، فیلملر ، الیوکسک فکری سوبہ دہ کی
انسانلردن اک بسیط کویلولرہ قدر مختلف
سوبہ لردہ کی خلقہ خطاب ایدہن آری آری
زنکین نشریات ، بو خصوصہ چوق قوتلی
واسطہلرہ ؛ فقط ہونلردن باشقا ، شاعرلر ، تیاترو
مؤلفلری ، موسیقی شناسلر ، رساملردہ
صنعتلرینک سحر تلقینیلہ عین غایہ یہ خادمدرلر .
دینیلہ بیلیرکہ بو خصوصہ عادتاً «معنوی بر
سفر برلک» اعلان ایدیلشدر .

بو فعالیتی بویوک بر تقدیر ایلہ کوردکدن
سوکرا ، دویدیغ ایلک حس ، مملکتسز دہ دہ
بویلہ بر فعالیتک باشلامہ سنی تمی ایتک اولمشدی .
ایستہ جودت کریم بک قیمتی و جانلی
قونفہ رانساری ، بو تمیلرمزک - بر آز یاواش
اولسہ دہ - تحقق ایتکہ باشلادیغنی کوسترمک
اعتباریلہ یزم چوق امیدبخش اولدی . آرتق آکلا
شیلورکہ معارف وکالتنر انقلاب مفکورہلرینی یالکز
مکتب صیرالرنہ کی کنجلرہ تلقین ایتکلہ اکتفا
ایتمہ جکدر ؛ بومفکورہلری کنیش خلق کتلہلری
آراسنہ یایمق ایچون قونفہ رانساردن ، کتابلردن ،
فیلملردن ، خلاصہ بوتون فکر وصنعت واسطہ
لرندن استفادہ ایدہجکدر . تورکیہ نک ، تورک
ملتک استقبالی ، بوتون خلق صنفلرینک انقلاب
مفکورہلری اطرافندہ کال حرارتلہ طوپلانمہ سنی
استازام ایدیور . معلم ومتفکرلرمز ، صنعتکارلرمز
بو حقیقتی شہسز ہر کسدن داہا اینی آکلا
مشلردر . بناء علیہ معارف وکالتنک باشلادیغنی
بو بویوک ایشہ اونلرک بوتون قوتلریلہ اشتراک
ایتمہلری پک طبیعیدر .

استقلال مجادلہلرمزک زنکین و یوکسک
خاطرہلرینی بوکونکی و یارینکی نسللرک حافظہ سنہ

حاشیه تقدیری

برای بابا رسالہ

قسماً تعلیق ، قسماً رقمہ ایله یازلش تخمیتاً بشپوز صحیفہ بی متجاوز ۴۷ نومبر و لو رسالہ ده ، بر جوق کوچوک اثر لر کور و لریور . باشده اوچ صحیفه دن عبارت بر قسم (از گفتار افضل المشایخ شیخ شهاب الدین سهروردی قدس الله) ایله باشلا دیفته کوره اسلام فلسفه سنک اشراقیه زمره سنی تمثیل ایدن فیلسوفه عائد اولاجق . یازی صاحبی ، فارسی اولان بو کوچوک رسالہ ده وحدت شهود اساسلری تشریح ایدیور .

ایکنجی قسم ، علمایه عطف ایدیلن بویوک سوزلرک فارسی و ترکی دیلری ایله تفسیرلنن عبارتدر . الی درت قادار (کلام کبار) یاری فارسی ، یاری تورکجه ایله توشیح ایدلمکده در .

بونلردن بریسی ، دیگرلری حقنده بر فکر و بره بیلیر :

الناس نیام فاذا ماتوا انتبهوا
مردمان غافلند از عقی
همه کوی بخفتگان مانند
ضرر غفلتی که می ورزند
چون بمرند انکمی دانند
آخرتدن بو خلق غافلدر
اویوب قلد جلس کمره
بلمدیلر بو غفلتن ضررین
اول کجه اویوب قیلر واه ... [۱]

اوچنجی قسم ، سکرنجی و طنوزنجی عصر شاعرلرندن بعضیلرینک اثرلرندن آلمش شعرلری احتوا ایدیور . (یونس امره فرماید) ، (کمال امی فرماید) ، (شیخی فرماید) کبی سرلوحه لر آلتنده کوردیکمز بو شعرلردن بعضیلرینی نقل ایده جکمز ،

یونس امره دیور :
یا الھی کر سؤال اتک سکا
بودر انده جوابم اوسن سکا
بن بکا ظلم ایلدم ایتدم کنه
نیلدم نندم سکا ای پادشاه
سن ازله بنی عاصی یازه سن
طولدوراسن عالمی آوازه سن

[۱] املاک و لسانک وضعیتی ، یازینک اولدجه اسکی اولدیغی کوسترمکده در . قلد = قالدی ، جلس = جمله سی ، اویوب = اویانوب ، قیلر = قیلار ... که رساله ، املاک تذقیقی باقیمنه کوره ده حائر اهمیت اولویور . ۸ - ۹ نجی عصر شاعرلرینک لهپسندمه بکا تصادف ایدلمکده در .

قل کبی کبرو یارسن کچ دیو
کاجوبن کوثر شرابن ایچ دیو
کال امی ، شعرلرینک برنده عینی فلسفه بی ترنم ایدیور :

طور یراغ ایت یوله کاربان کمدین
بوککی بغلا یوکور طاک آتدین
باطل اشدن قاجه کور حقدین بکا
قاجه کور آردکجه دشمن یتدین
کندوزکدن اشله هیچ برایشی
اولولارک اوکدین اشمه دین

دیگر بربرده ده مرشد احتیاجی تکرار لایور :
یولا عزم ایته یولداش اولما یجه
اوکوکجه بر اولو باش اولما یجه
هیچ ایوما کله ارمزله ایرمز
خدانک فضلی قولداش اولما یجه

دردنجی قسم ده کوچوک و متنوع فارسی رساله لر دن مرکبدر . نجم الدین کبری ، جلال الدین رومی ، صدر الدین قنوی ... کبی متصوف شاعرلرک اسلرینی ، تصوفک ارکاننه عائد تفصیلاتی حاوی اولان بورساله لرک برینک صوکنده (۸۹۰) تاریخی و کلیبولی محمد بن بوستانی اسمی کورلمکده در . دیگرلرینک صوکلرنده ده (تسمین و ثمانانه) قیدینه تصادف اولونیور . بونی متعاقب رساله لرک اک بویوک اولان بریسی تورکجه در . بونک دردنجی صحیفه سنده ک (.... یوبرقاج کله که سید الطریقه والحقیقه قدوة السالکین شیع براق قدس الله سره که محبت شرابن ایچنلر و کسر مستلری در) قیدی ؛ رساله نک خلق متصوفلرندن براق بابایه عائدینتی کوسترمکده در . شیخ براق ؛ حدیثلره و آیتلره ، مولانادن آلدینی منتهوی مصراعلرینه استناد ایده رک ارشاد اتده بولمقده در . بونون غایه سی (کوکل کوز کوسی) نک (بالکله آجیلما سی) اطرافنده در . آنادولو متصوفلرینک تاریخی یازیلیرکن ، شبهه سز براق بابا واونک موجود اثرلری آراسنده بزم بوراده ساده جه تماس ایتدیکمز کتابی ده بر استفاده منبعی اولاجقدر .

اثرک بشنجی قسمی دییه بیله جکمز پارچه سی - که رساله نک اورته سندن صوکرادر - طریقی ، خیابی ، امامی ، علایی ، خلیلی ، احمد پاشا ، شیخی ، جم ... کبی ۸-۹ نجی عصر شاعرلرینک شعرلرینی طویللاشددر . بونلردن بعضیلرینی قید ایدیور . طریفینک برغرلرک شوپیتلری ، بزده غزل طرزینک ایلک تشکل دورینی خاطر لانیور :

ماه رویا سنکی بر پر فتنه آشوبسن
سویله بیبل بیکی نیچون غنچه وش محبوبسن
کورمدم سنجلین کزدم جهانای ای نکار
برکوزی ترکس سچی سنبل لبی مل کا عذار
فانخ دوری شاعرلرندن احمد پاشانک ، طنوزنجی عصر ممثلرندن شیخی نک غزللرندن بعضیلرینی کور یورسکمز . مثلاً احمد پاشانک برغرلی :

آکسم لبوکی جان دهنندن شکر چیفر
اوکسم دیشوکی دیده دلدن کهر چیفر
اول سرو سم تن صیونیب چیقسه جامدن
جسمنی کورن صانورکه بولندن قر چیفر
.....
مشکل بودرکه هر کما گیم حالم آغلیم
عشقک یولنده اولدخی بندن بتر چیفر
دریایه دوشه قطرس کر آغری یارنک
احمد عجبی جنت کویکدن اولسه دور
بلمز لکله آدم الندن نه لر چیفر [۲]
شیخی نک شوغرلی نه قادار قوتلی ولیریک برافاده
طاشبور :

.....
عاشق کرک که صدقله ثابت قدم دوره
بوخسه هزار بار بو عالم کلور کیدر
کون یوزلور هوا سنه دوشن آغلسون
کورمز مسن بولنلری برنم کلور کیدر
شیخی فرار قلمازمش بر دم آدمی
دولتو اولکه عالمه خرم کلور کیدر
براق بابانک رساله لری آراسنده کی بوغرلر ایچنده
« جم » ک مستقنا پارچه لری وار . ایشه بونلردن بریسی :

ای دوستلر کورک ینه بونی وفا فلک
قلد بلای دهره بنی مبتلا فلک
نوش جفا یرینه ویرر نیش غم بکا
شکر یرینه صونماز هر بلا فلک
درد بلای هجر ایله بیمار ایدم مدام
قلمز بو بن شکسته سنه بردوا فلک
ناز ونعیم یرینه نار جحیم ایرر
بودر همیشه سندن ایریشا عطا فلک
کفار اسیری ایلدک اسلام اهلی
بر صوره کوره کسه کوررمی روافلک
کیدرمکد بوقبه ده بکا قبا فلک
کوسترمکد بوصفه ده بکا صفا فلک

الحاصل کتبخانه ده « مقالات براق بابا » اسمی ایله مقید یازمه ، مجلد کتاب ، حرثی نجس لک مختلف وجهه لری ایله علاقه بخش برمنبدر . اونده یونس امره بی تعقیب ایدن بر خلق دورینک فلسفه سی کورلدیکی کبی (۸-۹) شاعرلرندن مهملرینه عائد پارچه لرده مقید بولمقده در .

ضیاء الدیمه فخری

[۱] بولندن - بولوتدن . قطرس - قطره سی ... الخ کبی شکللر عرب الفبا سنک تأثیریه یازیمزده تشکل ایتشددر . بعضیلرنده حرکه بیله کوریه بیلیر .